

INSTRUKS FOR RENGJØRING AV UTENDØRS SKULPTUR I STEIN, METALL OG STØPTE MATERIALER.

Skulptur i uterom består av mange ulike materialer, og noen krever spesiell behandling. Denne instruksjonen er generell til skulptur i stein og metall (i hovedsak bronse og stål). Til mer sårbare kunstverk med malte overflater, integrerte ly og plastmaterialer må det tas mer og andre hensyn. Tenk igjennom materialgruppe og tilstand før rengjøring.

Rengjøring av utendørs skulptur bør utføres regelmessig mellom mai og september. Ved minusgrader skal det ikke benyttes vann til rengjøring, da vann som trenger inn i porer fryser og kan føre til skader.

Start rengjøringen nedenfra og opp, fukt alltid med rent vann. Dette hindrer at skittent vann renner nedover skulpturen, og fester seg lengre nede. Dette gjelder spesielt skulptur og sokler i stein og porøse materialer som sement og betong. Rengjør gjerne under, eller rett etter et regnskyll. Smuss vil lettere la seg fjerne om det holdes fuktig over tid og man bruker børster.

Spyl med lavt trykk, du skal kunne holde hånden foran strålen. Høytrykksspyling skal gjøres under 80 bar. Ved for hardt trykk kan du skade overflaten på skulpturen og det vil lettere danne grobunn for biologisk vekst. Spyl aldri dirkete på dekorerte felt, eller elementer med maling eller forgylling. Vann skal kun skylle vekk løs smuss. Varmt vann vil lette rengjøringen.

Grundigere rengjøring gjøres ved å skrubbe med nylonbørster eller myk svamp. Benytt oppvask/tannbørster, aldri metallbørste, stålull eller verktøy som kan risse i overflaten og legge igjen partikler som kan skape misfarging. Vær nøye med å børste i groper hvor det legger seg vann. Etter rengjøring med børster skylles skulpturen grundig.

Graffiti og tagg skal fjernes av trent personell. Benytt aldri sterke rengjøringsmidler eller kjemikalier på kunst, det kan skade overflaten. Graffiti skal fjernes så fort som mulig, helst innen 24 timer før malingen herder og blir vanskeligere å fjerne.

Smuss som ikke lar seg fjerne, la det være! Skygger etter graffiti fjernes ofte naturlig over tid. Kontakt konservator om skjemmende smuss ikke lar seg fjerne.

Tyggegummi og annet fast smuss kan fjernes ved å benytte en tre- eller plastskrape. En ispose/kuldespray kan lette arbeide.

Matrester og syreholdig drikke bør vaskes vekk så raskt som mulig da det kan lage permanente skader i overflater.

Kontakt Kulturetatens konservatorer om du lurer på noe, vi gir råd og veiledning!
Postmottak@kul.oslo.kommune.no

